

Het heiligenboek

Vincentius en Valentinus. De heiligen van de nederigheid Tom Zwaenepoel

Vincentius Pallotti wordt in 1795 geboren in Rome. Hij stamt uit een Umbrische familie die vijf kardinalen heeft voortgebracht. Hij wordt in de Eeuwige Stad tot priester gewijd (1818) en behaalt een doctorstitel in de filosofie en de theologie. Als pastoor van de armenparochie van de heilige Geest komt hij vanaf 1834 in contact met zieken, gevangenen en studenten, bij wie hij een geliefde biechtvader wordt. Uit het besef dat leken en priesters gemeenschappelijk het evangelie moeten verkondigen, sticht hij een congregatie voor apostolaat en liefdadigheidswerk (1834) en een jaar later een priestercongregatie (de pallottijnen). Behalve de volksmismissie ondersteunt Vincentius ook de missie in verre landen met de oprichting van kerken en geestelijke ondersteuning van toekomstige missionarissen. Vanuit de jeugd- en gevangenispastoraal en het ideaal van sociale gerechtigheid sticht hij met zijn priesters, religieuzen en leken de eerste ambachtsscholen voor arme jongens. Later volgen nog landbouwscholen, boerenleenbanken, weeshuizen en tehuizen voor meisjes. Vincentius sterft in 1850 aan de gevolgen van een longontsteking. In zijn biechtstoel heeft hij kougevat, nadat hij een bedelaar zijn mantel had geschonken.

Vincentius is veelzijdig. Hij is onder meer leraar, biechtvader, directeur van priesterseminaries, exorcist, predikant en publicist. Tijdens het Tweede Vaticaans Concilie verklaart Johannes XXIII hem heilig (1963), mede vanwege zijn vooruitziende blik op de taak van de leek in de Kerk, die ten volle tot bloei komt als er tussen priesters, kloosterlingen en geëngageerde leken een vruchtbare samenwerking bestaat. Voor Vincentius hebben niet enkel religieuzen, maar alle christenen een roeping, een taak binnen de apostolische opdracht van de Kerk. Iedereen kan de weg naar de heiligheid bewandelen, want 'heilig zijn' betekent voor Vincentius gewoon 'Gods wil doen', altijd en overal, wie of wat je ook bent. In tijden van weinig of geen geestelijke roepingen, zoals vandaag in Europa en Noord-Amerika, nemen gehuwde en ongehuwde mannen en vrouwen almaar meer de priestertaken op parochies over. In andere gevallen sluiten ze zich als 'aangesloten leden' aan bij een religieuze congregatie, zoals de broeders van Liefde. Als niet-religieuzen zijn ze spiritueel verbonden met de broeders, proberen ze zo veel mogelijk mee te leven met hun dagelijkse leven en ondersteunen ze hen met vrijwilligerswerk. Zij hopen binnen de

congregatie een structuur, een keuze en een concreet engagement te vinden om hun leven vorm te geven. Ook onze landgenoot Jan Louis Paquay behoort tot de grote categorie van de 'zaligen van de nederigheid'. Hij wordt in 1828 als jongste van vijf kinderen in Tongeren geboren. Zijn vader is boer, zijn moeder heeft een café. Na de lagere school in Tongeren gaat hij naar het bisschoppelijk kleinseminarie in Sint-Truiden voor zijn retorica en voor twee jaar filosofie. Hij wordt franciscaan onder de naam Valentinus (1849). Na zijn religieuze opleiding in Sint-Truiden en zijn priesterwijding (1854) verhuist Valentinus naar het klooster bij de Onze-Lieve-Vrouwewerk in Hasselt. Als Valentinus ziek wordt, vraagt zijn overste hem niet langer te prediken maar de biecht af te nemen. Hij overlijdt in 1905. Trouw aan de franciscaanse spiritualiteit beoefent Valentinus in de kleinste dingen oprecht en zonder omwegen de nederigheid. Zijn eenvoudige en bezielende woorden en meeslepende preken worden in volkse kringen en religieuze instituten sterk gewaardeerd. Als biechtvader in onder meer de Virga-Jessebasiliek slaagt hij erin door te dringen tot de kern van het menselijke geweten. Men-

sen uit binnen- en buitenland zoeken de pater op, die in de volksmond al 'heilig' is en aan wie voorspellende gaven toegeschreven worden. Jezus' lijden herdenkt Valentinus dagelijks met een kruisweg. Ook Maria draagt hij een warm hart toe. In Tongeren vereert hij haar als 'oorzaak van onze blijdschap' en in Hasselt als 'Virga Jesse'. Als franciscaan kiest Valentinus voor de titel 'onbevleete ontvangenis'.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

23 november, 22 uur, Canvas. *Ik vergeet u nooit*. Documentaire uit 2011 van Kat Steppe over dood en leven op het oude kerkhof van het West-Vlaamse Menen.

23 november, 23.10 uur, Canvas. *Les enfant du Goulag*, documentaire uit 2011 van Romain Icard over de honderdduizenden kinderen die tijdens het Stalinregime in de goelags werden geboren of er doelbewust naartoe werden gestuurd.

24 november, 20.40 uur, Canvas. Deel 1 van de zesdelige BBC-serie *Frozen Planet* over de poolgebieden.

25 november, 20.40 uur, Canvas. Aflevering 2 van de zesdelige serie *Man over woord*, waarin Pieter Embrechts op zoek gaat naar de schoonheid en de geheimen van onze taal. Vandaag over het West-Vlaams.

27 november, 14.05 uur, VRT één. *Shall We Dance?*, komedie uit 1937 met Fred Astaire en Ginger Rogers op muziek van George en Ira Gershwain.

27 november, 12 uur, Canvas. *De Filharmonie speelt Mahler*, onder leiding van Philippe Herreweghe.

27 november, 20.45 uur, Canvas. *Oscar Niemeyer. A vida é um sopro*, documentaire uit 2007 over de spraakmakende Braziliaanse architect Oscar Niemeyer. Aanleiding is natuurlijk *Europalia Brasil*.

De vrome kudde

Orgel Ingezonden door Rachel Bens

Jantje en Mieke zien voor het eerst een kerkorgel. Vraagt Jantje:

– Weet jij waarvoor die zwarte en die witte toetsen dienen?

Zegt Mieke:

– Tuurlijk. De zwarte zijn voor begrafenissen, de witte voor trouwmissen.

Vriend Ingezonden door Jan Umans

Bart loopt zijn vriend Mark tegen het lijf. Laatstgenoemde is net getrouwd. Hij zegt:

– Ik leerde Linda kennen op de rommelmarkt.

Waarop zijn vriend:

– Oef, ik ben blij dat je er zelf over begint.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

in- spanning opzet- telijk	indien vererger- ing	lithur- gische kandelaar slaapplaats	ballet- rokje	kunst- werk vlees- gerecht					
↘	↓	↓		↓					6
plaats in Antwerpen				8	draag- buidel	↘			
zenuw- trek					mede- mens				
↘	2		lekkernij horizon	↘			4		met genoegen
deel v.e. boom			↓	deel v.e. mast			landbouw- werktuig	↘	
zwem- vogel				betaal- plaats			zuiver gewicht		
↘				7					smart
hoge snel- heids- trein	Japane snel- duikster groente	↘			muziek- teken	↘			
↘	↓								
			hond spil	↘					3
brieven- snoer			↓						
Romeinse keizer				1	voedsel	↘			
↘	5								
									lofdicht

Tijdschriften van 'De Puzzelaar' vindt u in de perswinkel.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: ROLSTOEL

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---